

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32,34
6098 S. TBK/99

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/11803
Karar No. 2025/197
Tarihi: 09.01.2025

● **İŞÇİLİK ALACAKLARININ BAŞKA BİR ÜLKE PARA BİRİMİ İLE BELİRLENMESİ**
● **ALACAKLININ AYNEN VEYA FİİLİ ÖDEME TARİHİNDEKİ RAYİÇ ÜZERİNDEN ÖDENMESİNİ İSTEME DOĞRULTUSUNDA SEÇİMLİK HAKKININ BULUNDUĞU**
● **SEÇİMLİK HAK BİR KEZ KULLANILINCA ARTIK GERİ DÖNÜLEMEYECEĞİ**
ÖZETİ: 6098 sayılı Kanun'un 99. maddesi uyarınca; borç ülke parası dışında başka bir para birimiyle belirlenmiş ise borcun ödeme gününde ödenmemesi üzerine alacaklı, bu alacağının aynen veya vade ya da fiilî ödeme günündeki rayiç üzerinden ülke parası ile ödenmesini isteyebilir. Dolayısıyla, borcun ödeme gününde ödenmemesi üzerine alacaklıya tanınan seçimlik bir hak söz konusu olup hakkın kullanılması bozucu yenilik doğurucu nitelikte olduğundan talep hakkını kullanan alacaklının artık bu tercihinden dönmesi mümkün değildir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalıya ait işyerinde 2010 yılından 2018 yılının Mart ayına kadar elektrik teknisyeni unvanıyla kesintisiz olarak çalıştığını, 2015-2018 yılları arasında Azerbaycan ve Kazakistan şantiyelerinde tam

zamanlı olarak çalıştığını, son ücretinin 2.750,00 USD olduğunu, davacıya 2015 Ocak ayı ücretinin ödenmediğini, tam zamanlı çalışılmasına karşın fazla çalışma ücretinin ödenmediğini, ücretinin bankaya yatırıldığını, iş sözleşmesinin haksız ve ihbar önellerine uyulmaksızın sonlandırıldığını, yıllık iznin kullanılmadığını, işçilik alacaklarının ödenmediğini iddia ederek kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, hafta tatili ücreti, ücret, yıllık izin ücreti ile belirsiz alacak davası olarak fazla çalışma ücreti, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının davalı işverenden tahsilini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının belirli süreli sözleşme ile çalıştığını, işin tamamlanmasını müteakip davacı tarafından istifa dilekçesinin sunulduğunu, bu nedenle ihbar ve kıdem tazminatı koşullarının oluşmadığını, davacının ödenmemiş alacağı bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; davacı vekilince 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 99. maddesi gereğince dava dilekçesinde seçimlik hakkın Türk lirası olarak kullanılmış olması nedeniyle emsal Yargıtay içtihatları da dikkate alınarak alacakların Türk lirası olarak hüküm altına alındığı, iş sözleşmesinin iş bitimi nedeniyle işveren tarafından sona erdirildiği değerlendirilerek davacının kıdem ve ihbar tazminatına hak kazandığı, İŞKUR sözleşmesinde yıllık 270 saat fazla çalışma ücretinin, ücretin içerisinde olacağı kararlaştırılmadığından yıllık 270 saatlik fazla çalışma ücretinin ücrete dâhil olduğunun kabul edilmediği, kullanılmayan izin süresinin 14 gün olduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı ve davalı vekilleri tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; davacının istinaf talebinin alacakların USD cinsinden hüküm altına alınması yönünden, davalının istinaf talebinin taraflar arasındaki her iki iş sözleşmesinin imza tarihi arasındaki 8 günlük süreye dair 270 saate kadar olan fazla çalışmanın ücrete dâhil olduğuna ilişkin hüküm dikkate alınarak yeniden fazla çalışma alacağının hesaplanması yönünden kabulü ile İlk Derece Mahkemesi hükmü ortadan kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Dava konusu alacakların Türk lirası üzerinden hüküm altına alınması gerektiğini,
2. Vekâlet ücretinin hatalı belirlendiğini,

3. Fazla çalışma ücretinin ücrete dâhil olduğunu,
4. Yıllık izin alacağı bulunmadığını beyan etmektedir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, dava konusu alacakların hangi para birimine göre hüküm altına alınacağı, vekâlet ücreti, yıllık izin ve fazla çalışma ücret alacaklarının ispatı ile hesabı noktalarında toplanmaktadır.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 6098 sayılı Kanun'un 99. maddesi uyarınca; borç ülke parası dışında başka bir para birimiyle belirlenmiş ise borcun ödeme gününde ödenmemesi üzerine alacaklı, bu alacağının aynen veya vade ya da fiilî ödeme günündeki rayiç üzerinden ülke parası ile ödenmesini isteyebilir. Dolayısıyla, borcun ödeme gününde ödenmemesi üzerine alacaklıya tanınan seçimlik bir hak söz konusu olup hakkın kullanılması bozucu yenilik doğurucu nitelikte olduğundan talep hakkını kullanan alacaklının artık bu tercihinden dönmesi mümkün değildir.

3. Somut uyuşmazlıkta; davacı taraf dava dilekçesi ile alacaklarının Türk lirası üzerinden ödenmesini istemiştir. Bu durumda tercih hakkının dava dilekçesiyle Türk lirası olarak kullanıldığı kabul edilmelidir. Her ne kadar davacı taraf, 24.10.2022 tarihli ıslah dilekçesi ile dava konusu işçilik alacaklarının tamamının USD üzerinden ödenmesini istemiş ise de yenilik doğuran hakların bir defa kullanılmakla tükendiği dikkate alındığında somut olayda dava dilekçesindeki tercihten dönülmesi mümkün değildir. Bu durumda davacının alacaklarının Türk lirası olarak ödenmesine yönelik talebine değer verilmesi gerektiği gözetilmeden söz konusu alacakların USD üzerinden hüküm altına alınması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULMASINA, Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine, Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 09.01.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.